

NAPI HIREK.

— (Fogas kérdések.) Ki győzné felsorolni, hány probléma foglalkoztatta már az emberiséget, amióta az agy gondolkodni tud?

Kemmerich Miksa müncheni tanár egész eszméi olyan dolgok sorol föl, amelyek a maguk idejében lázas, sőt ádáz vitákra adtak alkalmat. Ezen a téren Bizánc vezetett, ahol tudvalevően virágkorát élte a teológiai szörszálhasogatás. A skolasztikusok kifoghatatlanok voltak az ilyen kérdések fölállításában. Néhai való Petrus Lombardus a tizenkettedik század végén azzal a kérdéssel izgatta a lelkeket: Mit csinált Isten a teremtés előtt? Jobban, tökéletesebben is megteremthette volna-e Isten a világot, mint ahogy megteremtette? De nemcsak a jó Isten, hanem az emberekkel is foglalkozott a bölcs egyházatyja. Eszébe jutott például a kérdés: mért teremtette Isten Évát Adámnak éppen a bordájából? Örökké élnek-e az emberek, ha a tudás fájának gyümölcséből nem esznek? Óriási vita keletkezett arról is, hogy mért a fiu Isten öltött emberi testet és mért nem a Szentlélek? A konstantinápolyi udvarban, a XIV. században, szenvedélyes vitát folytatott a papság arról, hogy a Tábor hegyén a tűz magától keletkezett vagy isteni csoda hozta létre? Hát még akörül milyen veszekedés folyt, hogy a keresztségben az ige-e a lényeges, vagy a víz?

Az ur 1595. esztendejében alapos tanulmány jelent meg, amelynek szerzője a bibliából igyekezett bebizonyítani, hogy a nők — nem is emberek. A wittenbergi egyetem tanárai ezen mód nélkül fölháborodtak és a nőgyűlölő tudóst a legbecsmérőbb szidalmakkal bélyegezték meg, ugyancsak a bibliából bizonyították be, hogy a nők — mégis csak emberek. De az irodalmi vita erről a tárgyról még 1791-ben is tartott, Lipcsében pedig egy kiválóan elmés jelölt a tudori kalapot arról szóló értekezésével nyerte el, hogy milyen csoda következtében nem rongyolódta el végképen a zsidók ruhái, hosszú pusztai bolyongásuk alatt?

Ime: ilyen kérdésekről folyt évekig a legnagyobb komolysággal a tudományos vita. Amire mi meg azt kérdezzük: nem voltak-e azok boldogabb idők, amikor az emberiség ráért ilyen problémákkal foglalkozni?

— (A főkapitány nyári szabadságon.) Az a hír, hogy dr. Marinovich Jenő főkapitány súlyos gégebajban szenved és emiatt ment volna szabadságra, valótlan. A főkapitány körülbelül egy héttel ezélt vette ki rendes nyári szabadságát. Egy könnyebb meghülésből kifolyólag keletkezett ugyan egy rövid lefolyású gégehurutja, de ez néhány napon belül gyógyul.

— (A pénzügyi fogalmazók új fizetésrendezését kérik.) A Pénzügyi Fogalmazói Kar Országos Egyesülete vasárnap rendkívüli közgyűlést tartott, melyen az aranyparitások fizetésrendezés sérelmeit és a forgalmiadó-jutalékrendszert tárgyalta. A közgyűlés, melyen a pénzügyminisztert dr. Kernler Kálmán h. államtitkár képviselte, egyhangúlag elfogadta Hollós István miniszteri tanácsos, sátor-aljajhelyi pénzügyigazgató határozati javaslatát, amely megállapítja, hogy a jogvégeztelt és fogalmazói szakvizsgát tett pénzügyi fogalmazói kart igen nagy sérelmet érte az aranyparitások fizetésrendezésénél. Kéri a fizetésrendezés revízióját és fizetésüknek a megélhetést biztosító mértékre való felemelését. Elhatározta egyúttal a közgyűlés, hogy határozottan állást foglal a forgalmiadó-csalások felfedezése esetében kiszabott pénzbírságokból a fogalmazói karnak juttatott jutalékok ellen, mert azt nem tartja méltónak a kar tekintélyéhez, s ez a jutalék méltatlan támadásokra és gyanúsításokra adott alkalmat.

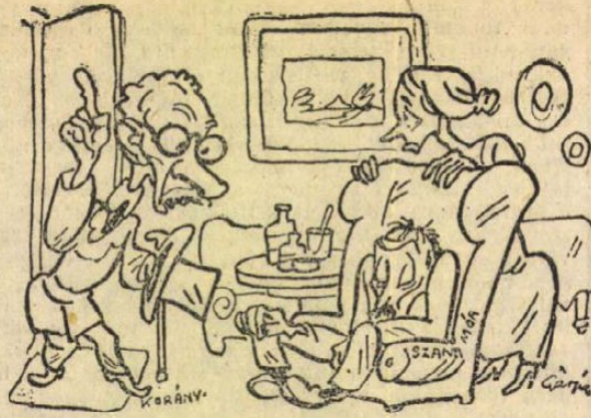
— (A főmérnök látogatója.) Szombaton délután Pogonyi György főmérnök Molnár-utca 34. számú házában lévő lakásán megjelent egy elegánsan öltözött fiatalember, aki a főmérnököt kereste. Mivel nem találta otthon, nemsokára visszajött és a szobaleánynak azt mondta, hogy ő már beszélt az utcán a mérnök ural, aki azt mondta, hogy várja meg őt itt fent a lakásban. A szobaleány gyanútlanul beengedte a szalonba az elegánsan öltözött látogatót. A fiatalember pár perc múlva kijött s azzal távozott, hogy majd visszajön később, ha már gondolja, hogy itthon van a főmérnök ur. Távozása után a leány bement a szobába s rémülten vette észre, hogy az asztalról eltűnt egy aranyváza, egy briliáns gyűrű és több ezüstdísz. A rendőrség az ismeretlen 25—27 év körüli, magas, sovány, barnahajú, beretvált arcú fiatalembert, akin fehér nadrág, szürke zakó és sárga cipő volt, keresi.

— (Az időjárás.) A Meteorológiai Intézet jelentése: A kontinens felett a légnyomás magas. A Biscayai öböl felől mutatkozó depresszió északkelet felé látszik haladni. Izland felől új depresszió jelentkezik. Hazánkban az idő száraz, derült. Időprognózis: Derült, száraz, meleg idő várható.

— (A spanyol déli expressz kisiklott.) Madridból jelentik: A déli expressz, amely Hondaye felől jött, Tolosa állomáson kisiklott. Többet megsebesültek.

— (Teheráni és motorkerékpár karambolja.) Hétfőn délután 5 óra tájban a Práter-utca és Nagytemplom-utca sarkán egy teherautó elütött egy motorkerékpárt, melyen Bikfalvy Dezső 31 éves autólalkozó áll. Bikfalvy a kerékpár nyergéből magas ívben kirepült és az utca kövezetén élettelenül terült el. A teherautó továbbrohogott. A kihívott mentők Bikfalvyt csak nehezen tudták életre kelteni. Súlyos sérülésekkel szállították be a Rókus-kórházba.

Jó orvosi tanács.

Korányi: Aztán csak hidegvér, hidegvér!
— Félek, doktor ur, hogy rövidesen úgy lesz, ahogy kívánja. Nem lesz egy csöpp meleg vére sem. Hidegvérű lesz.

— (Az új budapesti rendőrfőparancsnok kinevezése.) Néhány hónap előtt hosszas betegeskedés után elhunyt Beniczky Tamás rendőrfőparancsnok. Azóta a rendőrfőparancsnoki teendőket dr. Török János rendőrfőtanácsos látta el. A belügyminiszter előterjesztésére a kormányzó dr. Török János rendőrfőtanácsost budapesti rendőrfőparancsnokká nevezte ki. Lakó Imre rendőrfőfelügyelőnek a rendőrfőparancsnoki címet, Wolkenberg Gyula, Tojfal István és Krull Ferenc VII. fizetési osztályba sorozott rendőrfőfelügyelőnek a VI. fizetési osztály jellegét adományozta.

— (Gyermekotthon avató ünnep Budakeszin.) A főváros határában levő budakeszi erdő tövében a püspöki methodista-egyház szép gyermekotthont létesített, árva és szegény gyermekek befogadására. A telep központi ebédlő és pihenő épülete modern és praktikus berendezéssel, most készült el és hétfő délután avatták fel ünnepélyesen. A felavató ünnepre megjelent a népjóléti minisztérium részéről dr. Bánóczy Kálmán miniszteri tanácsos, Pest vármegye részéről Tóth Kálmán főszolgabíró, a székesfeváros részéről dr. Ruffy Kálmán tanácsjegyző, egyéb hatóságok mellett a scd. dán és norvég konzulok és Brentano Tivadar amerikai követ. A magyar, amerikai és skandináv zászlókkal díszített szép új épületben nagy közönség gyűlt egybe, amelyhez a Himnusz eléneklése után dr. Nuelsen L. J. püspök, a nagy kelet-európai jótékonyági apostol, intézett beszédet. Előadta, hogy az otthon építésére szükségessé vált összeget külföldi gyermekek gyűjtötték össze. Az egyház arra törekszik, hogy a különböző nemzetek gyermekei egymással a jótékonyág és levelezés útján összeköttetésbe kerüljenek és így módon enyhítsék a nemzetek közti gyűlölködést. Például a múlt évi karácsonykor a francia methodista vasárnapi iskolák növendékei jelentékeny adományokat gyűjtöttek a nélkülözhető német gyermekek részére. Brentano amerikai követ üdvözlő beszédében meglepetésének adott kifejezést az új otthon felvétele, szépsége és berendezése felett. Az otthon működésének sok szerencsét kívánt és kifejtette, hogy a múlt idők szenvedései után, melyek még mindig nem tűntek el, új korszak nyílik az emberiségre a szeretet gyakorlása által és ha egyik nemzet a másiknak segítségére siet és ha a különböző népek gyermekei a szeretet jegyében egymással szövetkeznek, olyan új generáció fog nevelkedni, mely biztosítja a legfőbb jót, a világ békéjét. Az ünnepség után az otthon gyermekei énekeltek és tornajátékokat mutattak be.

— (Beiratkozás és felvétel a közgazdasági egyetemen.) A közgazdasági egyetemen a beiratkozás az 1924—25. tanévre szeptember 1—15-ig tart. Akik az első évfolyamra kívánják felvételüket, születési bizonyítvánnyal, érettségi és erkölcsi továbbá közhatalósági bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket augusztus 31-ig bezárólag nyújtják be a dékáni hivatalnál. (Budapest, IV., Szerb-utca 23. szám). Azok, akik a jelen tanévben tettek érettségi vizsgálatot erkölcsi bizonyítvány helyett a saját középiskolájuk igazgatójától kért bizonyítványt mellékelik.

— (Az aggteleki barlang második kijáratának áttörése.) A csehekől 1922-ben visszakapott aggteleki cseppkőbarlang abaujtona-nyelvi, ugynevezett jósvafői 330 lépés kijáratát két év óta életveszedelmes. Ez a sajnálatos körülmény arra indította a József-műegyetem hallgatóinak barlangkutató csoportját, hogy Kaffka Péter szigorló-mérnök vezetésével, Szontagh Pál, Nemes Árpád, Mayer Tibor mérnökjelöltök, Fejér Endre vegyész és Maró László gazdasági közreműködésével Kaffka és társainak 1922-iki felmérése alapján egész új kijáratot törjenek át a Jósvafő közelében lévő Farkaslyuk nevű völgybe. A derék önkéntes kutatók, akik saját pénzükből élelmézi magukat, remélik, hogy nagy munkájukban a soproni bányászakadémia hallgatóinak egy kisebb tehetséges csoportja is segíteni fogja őket és így a dr. Söldos Béla borsod-gömöri főispán által kért és Ludwig altábornagy által kiküldött utasok robbantóbányászainak segítségével sikerül még augusztusban az évszázadok óta elhanyagolt cseppkőbarlang szomorú közlekedési viszonyain változtatni. A merész munkálatokat a már eddig is ismert ugynevezett Pluto és Cupido poklánál kezdik meg. Óhajtható volna, ha Csonka-Magyarország egyetlen természeti csodájának rekonstrukciós költségeihez a tehetséges pénzügyi adományokkal is hozzájárulnának. Adományok a Magyar Földhitelintézetnél levő (Budapest, V., Bálvány-utca) folyószámlára küldendők.

— (Holttest a vízes gödörben.) A Gyömrői-ut 105. számú telken lévő Guttman-féle téglá- és cementárnyagár vízesgödöréből egy 10 év körüli fiu holttestet húzták ki, akin kéksíkos trikó és rövid, kék színű nadrág van. Személyazonosságát megállapítani nem lehetett. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Autó . . .

Soha annyi autóbalesetről és haldos autókatasztrófáról nem olvasott, hallott az ember, mint most egy idő óta. Itt évek óta dől egy veszett sebességgel száguldó gépkocsi és maga alá temeti utasait, ott nekirohan valami utbaeső fának, pozdorjává zúzódik és a benne ülők ajultan, véresen, sebekkel borítva maradnak ott az utfélen. Valóban el kell tündönnie az embernek, mi lehet az oka ennek a sok balesetnek, katasztrófának, ma, mikor az autó már épp olyan mindennapi alkalmatlansága a közlekedésnek, mint akár a gyorsvonat. Az általános vélemény az, hogy az utak rosszabbak és — hiába — az autó nem acélsíneken halad. Fogadjuk el, hogy a szerencsétlenségek egy részét tényleg az utak rossz-állapota idézi elő. De még így is fennáll a kérdés: nincse-e valami mélyebb és kevésbé természeti oka az autószerencsétlenségek legtöbb más esetének? Azt hisszük: igenis, van. Autó! . . . Mint valamikor a négyesfogat, ma ez jelképezi az élet fényének és fényűzésnek egyik legmagasabb fokát, azt a fokot, mely mintegy a Pénz mindenhatóságát is jelképezi egyúttal. De az az mindenhatóság, mely ma a Pénzből árad, olyan mámorral tölti el a mai ember lelkét, idegzetét, hogy ehhez a mámorhoz nem fogható sem az ital, sem a szerelem, sem a világ minden kábítószereinek mámorja. Ezt a mámort ki kell élnie annak, akit elfogott, ez a mámor olyan, mint a szabadság és diadal érzése, ujjongva tör ki és nem eget, de földet kér. Horizontot, hallatlan távolságokat. Azt mondják: az autóban a gyorsaság lelke él. Utasában tehát a gyorsaság mámorosa dolgozik, — valami új és nagy szerény inger, csodálatos és részegítő új vágy, amint sem a postakocsi, sem a gőzvasut korában nem ismert, de nem is ismerhetett a világ. Rohanni, száguldani, lélekzetlenül suhanni városokon, falvakon és országhatárokon át, kilométereket futni, mérföldeket kortyogni — előre, előre mindig gyorsabban, mindig sebesebben, mindig töbolyultabb iramban, a modern Krózus raffinált idegeinek épp olyan mákonya, izgató korbácsa ez, mint a haldokló Róma nábobjainak a cirkszi kocsierszenyek láza volt. És minden új szenvedély, minden új gyönyör, vágy és szenvedély áldozatokat kíván, mert hiszen tán éppen a veszély az, ami a gyönyört legjobban fűszerezi. Gyors élet, gyors halál, — korunknak e lázas, bomlott, új képekben és új kinokban vonagló kornak tán ez lehetne egyik legtalálóbb jellemzője. Gyors élet, — az autó száguld a Pénz és Gyönyör sima országútján, hajrá! . . . gyors halál, az autó megtorpan és mámoros utasa egy perc alatt érkezik meg oda, hova vágya és szenvedélye üzte, hajította, a végső horizont elérhetetlen és örök távolságába . . .

— (Vicinális és tehervonat karambolja.) Szombaton délután a Soroksári-úton Pesterzsébet és Soroksár között a Jutá-gyárnál a Budapestről Dunaharaszti felé haladó három kocsiállós személyszállító vonat beleszaladt a gyár udvarán álló tehervonatba. A Soroksár-felé haladó fővágányról a gyár udvarába kitérő vágány fut be. Ezen a vágányon állott egy 16 kocsiállós tehervonat. A váltókezelő a tehervonatnak a gyár udvarába történt befutása után a kitérő vágány váltóját nem állította vissza az egyenesbe és így történt, hogy a lejtős és kanyarodó pályán nagy sebességgel haladó személyszállító vonat rászaladt a gyárudvarba kanyarodó vágányra. Mikor a vezető látta a közelgő veszedelmet, igyekezett ellenárammal és villanyfékkel fékezni, de mindez hiábavaló volt, mert e felett a sín felett, a gőzmozdonnyal vont szerelvény futott rajta, nincs bakapcsolva az áram. Így volt ez most is. A vezető a léfkének nem vette hasznát a begyepesedett csuszos pályán. Az összekötés következtében a személyszállító vonat minden perronja összetört, a vezető, Gécsy Sándor, súlyosan megsérült és az utasok közül is az üvegcsillánkoktól dr. Grosznárik Aladár ny. államvasuti főfelügyelő és még hét utas kisebb sérülést szenvedett. A váltókezelőt, akinek a gondatlansága idézte elő a karambolt, őrizetbe vették.

— (Letartóztattak öt pénzhamisító landát.) Berlinből jelentik: A birodalmi bank hamispénz ellenőrző osztálya utján az utóbbi időkben öt pénzhamisító bandát s mintegy 60 embert tartóztattak le. A letartóztatottak egy része dollár, másik része pedig angol fontot hamisított.

— (A teheráni amerikai konzul meggyilkolása.) Teheránból jelentik: Az amerikai konzul ellen nagy tömeg kellős közepén merényletet követtek el és bár számos rendőr és katona volt jelen, egy lövés sem dördült el az áldozatok védelmére. A konzul derekasan védekezett, a tömeg azonban annyira körülvette, hogy vele szemben végre is tehetetlen volt. A diplomáciai testület a perzsa kormányhoz szigorú jegyzéket intézett. Az amerikai konzult az eddigi vizsgálat szerint azért támatta meg a tömeg, mert egy kutat, amelyet a lakosság szent-kutnak tisztelt, le akart fényképezni. A szent kutnak fényképezés által való profanizálása vadította a vallási elfogultságban élő perzsákat a kegyetlen gyilkosságra. A városra kimondták az ostromállapotot, ami a lakosság izgalmit még fokozta. Több embert, akit a gyilkosságban való részességgel vádolnak, letartóztattak.

— (Márffyék nem adnak be kifogásokat.) A bombamerénylők ügyében az a hír terjedt el, hogy a vádlottak nagyrésze kifogással kíván élni a vádlott ellen. Uglátszik azonban, hogy a vádlottak arra a közös megállapodásra jutottak, hogy kifogást nem adnak be, mert ügyüket minél előbb tárgyalás elé óhajtják vinni, sőt hír szerint, beadvánnyal fordulnak a büntetőtörvényszék vádlottcsárához, amelyben ezt a szándékukat bejelentik és ügyük gyors elintézését kérik.